

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
VII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«ТРАНСФОРМАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ
МОДЕЛІ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИХ
ВІДНОСИН: ВИКЛИКИ
ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА РЕГІОНАЛЬНІ
АСПЕКТИ»**

**30 ЛИСТОПАДА 2022 РОКУ
М. УЖГОРОД**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
Кафедра фінансів і банківської справи
Департамент фінансів Закарпатської обласної державної адміністрації
Закарпатський регіональний центр соціально-економічних і гуманітарних
досліджень НАН України

**ТРАНСФОРМАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ МОДЕЛІ
ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИХ ВІДНОСИН:
ВИКЛИКИ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА РЕГІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ**

**Збірник матеріалів
VII Всеукраїнської науково-практичної конференції
(30 листопада 2022 р., м. Ужгород)**

Ужгород - 2022

*Затверджено
Вченою радою економічного факультету
Ужгородського національного університету,
протокол № 5 від 07.12.2022 року*

Редакційна колегія:

Варцаба В. І. – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «УжНУ»

Чубарь О. Г. – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «УжНУ»

Огородник В. О. – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «УжНУ»

Заславська О. І. – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «УжНУ»

Мінкович В. Т. – ст. викладач кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «УжНУ»

Мулеса Е. В. – аспірант кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «УжНУ»

- Т 65** Трансформація національної моделі фінансово-кредитних відносин: виклики глобалізації та регіональні аспекти: збірник матеріалів VII Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Ужгород, 30 листопада 2022 р.) – Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2022. – 225 с.

Збірник укладено за матеріалами VII Всеукраїнської науково-практичної конференції «Трансформація національної моделі фінансово-кредитних відносин: виклики глобалізації та регіональні аспекти», яка відбулася 30 листопада 2022 р. у ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Матеріали авторів містять різні точки зору з теоретичних та прикладних засад розвитку фінансової системи держави та регіонів, які охоплюють: проблематику бюджетно-фінансової автономії в умовах децентралізації; діяльності суб'єктів грошово-кредитного ринку; удосконалення механізмів фінансового менеджменту підприємництва; фінансів підприємств; актуальні проблеми реалізації митної політики держави; методичні та практичні засади оціночної діяльності, що в сукупності виступають ключовими факторами процесу перебудови національної та глобальної моделі фінансово-кредитних відносин.

***Матеріали друкуються в авторській редакції.** Редакція не завжди поділяє думку та погляди авторів. Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, назв, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.*

Котелевець Д. Кадрове забезпечення підприємств в умовах становлення цифрової економіки в Україні	143
Ландовський Я. Актуальні питання вимушеної релокації українського бізнесу в умовах воєнного стану	144
Лохман Н. Комплементация інноваційних та інвестиційних стратегій підприємства	146
Марченко О. Облікові нюанси витрат на освоєння нової продукції	148
Нестор О. Найважливіші елементи економічної кризи в Європі у післявоєнний період	150
Нікольчук Ю. Фінансовий менеджмент в умовах війни в Україні	151
Островська О. Планування та аналіз витрат підприємства та шляхи їх оптимізації	153
Ріпич А. Соціальна відповідальність бізнесу в повоєнний період	155
Хміль А. Роль фінансового менеджменту в період війни та відновлення економіки	156
Цугорка Л. Корпоративна соціальна відповідальність на підприємстві та її складові	158

СЕКЦІЯ 4 АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ ФІНАНСОВОГО РИНКУ В РЕАЛІЯХ СЬОГОДЕННЯ

Варцаба В. Поточні тенденції функціонування українських банків в умовах впливу військових дій	161
Вороніна В. Інновації та управління трудовим потенціалом підприємства	162
Вудвуд В. Проблеми функціонування страхових компаній України в умовах повномасштабної війни	164
Гагарін О. Система та стратегія забезпечення фінансової безпеки страхових компаній	166
Горбатюк О. Роль депозитної політики в управлінні фінансовими ресурсами банку	167
Грубінка І., Лященко Я. Формування депозитної ставки банку	169
Доманчук А. Клієнтоорієнтований підхід в системі управління фінансами страховика	170
Жидик А. Оцінка фінансових ризиків банку	172
Івлюшкіна К. Сучасний стан та необхідність іпотечного кредитування (на прикладі АТ КБ «Приватбанк»)	174

6. Приб К.А. Інвестиційна складова управління розвитком підприємства. Інтелект XXI. 2015. № 1. С. 77–85.
7. Хаустова К.М. Інвестиційно-інноваційна стратегія підприємства та підходи до її класифікації. Фінансовий простір. 2015. № 4 (20). С. 183 – 187.

*Оксана Марченко, студентка 5 курсу
Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова, м. Миколаїв
Науковий керівник: Гавриленко Н. В., к.е.н., доцент*

ОБЛІКОВІ НЮАНСИ ВИТРАТ НА ОСВОЄННЯ НОВОЇ ПРОДУКЦІЇ

Прийнявши прогресивне рішення освоїти новий вид продукції, виробниче підприємство зазвичай стикається з низкою доволі нетипових для звичайної господарської діяльності операцій, які, безумовно, потрібно правильно відобразити в бухгалтерському та податковому обліку. Тому наразі ми розглянемо особливості їх обліку та оподаткування. Перш, аніж розпочати виробництво нового виду продукції, він повинен пройти підготовчий етап, у ході якого приймається остаточне рішення про випуск нової продукції.

Схема формування витрат на створення об'єктів права інтелектуальної власності підприємством в разі проведення науково-дослідних і дослідно- конструкторських робіт матиме вигляд, поданий нами на рис. 1.

Щодо податкового обліку податку на прибуток, то в обліку із цього податку витрати на дослідження та проведення рекламних заходів відображаються за правилами бухгалтерського обліку. Щодо ПДВ, то в тому випадку, якщо для проведення дослідницьких або рекламних заходів придбавалися матеріали або послуги в платників податків, то підприємство відображає податковий кредит на підставі зареєстрованої в ЄРПН податкової накладної.

Певні особливості також має облік витрат на розробку нового виду продукції. Так, згідно із пунктом 4 П(С)БО 8, розробкою вважається застосування підприємством результатів досліджень та інших знань для планування та проектування нових, або значно вдосконалених матеріалів, пристосувань, продуктів, процесів, систем або послуг до початку їх серійного виробництва або використання[1].

Слід звернути увагу на те, що якщо підприємство має власні ресурси, тобто певну матеріальну, інтелектуальну базу для проведення розробок, то воно проводить їх самотужки. Однак, якщо у підприємства такої можливості немає, тоді для цієї мети залучається стороння організація. Щодо витрат на розробку НА, то вони акумулюються на субрахунку 154 «Придбання (створення) нематеріальних активів». Первісною вартістю самостійно створеного активу є всі понесені прямі витрати відповідно до пункту 17 П(С)БО 8 [1]. А після введення їх в господарський оборот, що оформляється актом типової форми № НА-1, затвердженої Наказом № 732, нематеріальні активи відбиваються в обліку на 124 субрахунку, як права на об'єкти промислової власності [2].

В тому випадку, якщо розробка не відповідає критеріям, які встановлені пунктом 7 П(С)БО 8, то понесені витрати визнаються витратами того періоду, упродовж якого вони були здійснені[1]. А в бухгалтерському обліку всі затрати на розробку, проектування та конструювання нового виробу відображаються проведеннями: Д-т 941-К-т 20, 22, 63, 65, 66[3-7].

Рис. 1. Етапи формування витрат на створення нового виду продукції на промислових підприємствах

В податковому обліку податку на прибуток, якщо результати розробки враховуються як нематеріальні активи, тоді платники, які не повинні коригувати фінансовий результат до оподаткування, ведуть облік із податку на прибуток за правилами бухгалтерського обліку. А ось, у господарюючих суб'єктів, які фінансовий результат все ж таки коригують, можуть виникнути тимчасові різниці, які передбачені пунктом 138.1 -138.2 Податкового Кодексу.

Список використаних джерел:

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи», затв. наказом Міністерства фінансів України №242 від 18.10.99 р. із змінами та доповненнями від 25.09.09 р.
2. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств та організацій, затверджений наказом Мінфіну України від 30.11.99 р. №291.
3. Гавриленко, Н. В. Податкові витрати та контроль їх стану в системі обліково-податкового інформаційного простору = A conceptual model of tax accounting taxes under of the tax code / Н. В. Гавриленко, О. В. Грищенко // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2016. – Вип. 14. – С. 922–927. URI: <http://eir.nuos.edu.ua/xmlui/handle/123456789/6297>.
4. Гавриленко, Н. В. Постановка обліку на вітчизняних малих і середніх підприємствах: організаційно-управлінський аспект = Introduction of accounting at small and medium enterprises in Ukrainian: organizational and managerial aspects / Н. В. Гавриленко, О. В. Грищенко // Development strategy of science and education : Collection of scientific articles. – Fidelite editions: Namur, Belgique, 2017. – Р. 179–182. URI: <http://eir.nuos.edu.ua/xmlui/handle/123456789/6302>.
5. Буга, Н. Ю. До и после 1 апреля 2011 года: бухгалтерский и налоговый учет / Н. Буга, Н. В. Гавриленко // Бізнес Інформ. – 2011. – № 10. – С. 103–106. URI: <http://eir.nuos.edu.ua/xmlui/handle/123456789/6299/>.
6. Гавриленко, Н. В. Податкова система: курс лекцій : навч. посібник / Н. В. Гавриленко. – Львів : Новий світ – 2000, 2006. – 267 с. URI: <http://eir.nuos.edu.ua/xmlui/handle/123456789/6336>.
7. Козицька, Н. Управлінський облік та внутрішньогосподарський контроль виробничих процесів = Management Accounting and Internal Economic Monitoring of Production Processes / Н. Козицька, Н. Гавриленко // Cambridge Journal of Education and Science. – Cambridge University Press, 2015. – № 2 (14), Vol. V. – С. 321–328. URI: <http://eir.nuos.edu.ua/xmlui/handle/123456789/6300>